

Đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ hỗ trợ hoàn thành “mục tiêu kép”

Trong 8 tháng năm 2021, công nghệ được ứng dụng nhiều trong phòng, chống dịch Covid-19 và phát triển kinh tế - xã hội. Các doanh nghiệp, tập đoàn lớn được khuyến khích đầu tư vào lĩnh vực công nghệ cao. Tốc độ và hiệu quả ứng dụng, phát triển trí tuệ nhân tạo đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận trong tất cả các ngành, lĩnh vực.

Nâng cao năng lực phòng, chống dịch Covid-19

Trong bối cảnh dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, nhiều hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển, ứng dụng công nghệ được chú trọng đẩy mạnh nhằm góp phần nâng cao năng lực phòng, chống dịch Covid-19, trong đó, huy động đội ngũ chuyên gia, nhà khoa học và doanh nghiệp tập trung nghiên cứu, sản xuất vắc-xin phòng Covid-19, kháng thể đơn dòng, robot và máy thở phục vụ tình huống ứng phó với các cấp độ dịch bùng phát. Bên cạnh đó, hợp tác công - tư trong hoạt động nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ cũng được tăng cường.

Trong kiểm soát dịch bệnh, công nghệ thông tin được ứng dụng trong việc thiết kế bản đồ vùng dịch sử dụng Vmap; phát hiện những người có nguy cơ lây nhiễm tại các điểm du lịch; xây dựng phần mềm khai báo y tế, truy vết, phát hiện người tiếp xúc gần với người nhiễm Covid-19; quản lý người cách ly, giám sát các khu cách ly; đánh giá nguy cơ dịch bệnh ở các địa phương; quản lý công tác tiêm chủng, kết quả xét nghiệm... Cùng với đó, nhóm kỹ sư thuộc Tổng công ty Điện lực miền Trung đã chế tạo thiết bị đo thân nhiệt tự động và được

sử dụng tại các chốt kiểm soát dịch ở Đà Nẵng. Sau đó, thiết bị đã tích hợp thêm tính năng quét mã QR khai báo y tế vào máy đo thân nhiệt, nhằm kiểm soát thông tin khai báo y tế của người dân khi qua các chốt kiểm dịch. Ngoài ra, một số đơn vị đã sử dụng robot phun khử khuẩn, buồng khử khuẩn tự động... nhằm hạn chế nguy cơ lây nhiễm của thiết bị thủ công.

Trong điều trị Covid-19, để hạn chế việc nhân viên y tế phải tiếp xúc quá nhiều với bệnh nhân nhiễm bệnh, việc sử dụng robot trong việc mang cơm, thuốc, thu gom rác thải, kết nối giữa người bị bệnh với bác sĩ là cần thiết. Đến nay, hệ thống robot y tế hiện đại Vibot-2 do Học viện Kỹ thuật quân sự (Bộ Quốc phòng) đã được sử dụng tại Bệnh viện Bạch Mai cơ sở 2 (Hà Nam). Trước đó, hệ thống Vibot-1 đã được chế tạo và thử nghiệm tại Bệnh viện Bắc Thăng Long (Hà Nội) để phục vụ người nghi nhiễm Covid-19.

Tính đến nay, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã phê duyệt 10 nhiệm vụ khoa học, công nghệ cấp quốc gia đột xuất để nâng cao năng lực phòng, chống dịch Covid-19. Việt Nam là một trong 3 nước đầu tiên phân lập, nuôi cấy thành công vi rút SARS-CoV-2; làm chủ công nghệ sản xuất bộ KIT phát hiện

QUANG DŨNG

vi rút SARS-CoV-2 đạt tiêu chuẩn quốc tế; nghiên cứu và sản xuất vắc-xin Nanocovax phòng Covid-19 bằng công nghệ protein tái tổ hợp và thuốc kháng thể đơn dòng điều trị đặc hiệu Covid-19. Hơn nữa, Bộ KH&CN cũng đẩy mạnh hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp khai thác, ứng dụng, chuyển giao công nghệ; cung cấp miễn phí máy thở, máy hô hấp, khẩu trang y tế, khẩu trang kháng khuẩn.

Thúc đẩy các hoạt động kinh tế - xã hội

Trong 8 tháng năm 2021, Bộ KH&CN tiếp tục phối hợp với các bộ, ngành liên quan xây dựng, hoàn thiện dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ nhằm đưa sở hữu trí tuệ trở thành công cụ quan trọng nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia, tạo môi trường khuyến khích đổi mới sáng tạo và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Điều hình, vai thiều Lục Ngạn đã trở thành sản phẩm đầu tiên của Việt Nam được chính thức bảo hộ chỉ dẫn địa lý tại Nhật Bản từ ngày 12/3/2021, tạo tiền đề thuận lợi cho việc thúc đẩy bảo hộ nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý cho các nông sản khác của Việt Nam tại thị trường khó tính này, đồng thời mở ra nhiều cơ hội mới cho việc xuất khẩu, tiêu thụ vai thiều Việt Nam ở các thị trường khác. Bên cạnh đó, trong lĩnh vực chế biến, chế tạo, ngành

TIN QUỐC TẾ

Lạm phát ở EU cao nhất trong 10 năm

Cơ quan thống kê châu Âu (Eurostat) cho biết, lạm phát của Liên minh châu Âu (EU) trong tháng 7/2021 đã tăng lên 3,2%, vượt quá mục tiêu 2% của Ngân hàng Trung ương châu Âu (ECB). Đây cũng là mức lạm phát cao nhất trong 10 năm tại EU. Trong khi đó, tại Khu vực đồng tiền chung châu Âu (Eurozone), lạm phát giá tiêu dùng đã tăng 3% so với cùng kỳ năm 2020. Tuy nhiên, ECB hy vọng sự gia tăng này chỉ là tạm thời do các yếu tố mang tính thời điểm như gián đoạn chuỗi cung ứng khi các nước phát triển phục hồi sau đại dịch.

Thương mại điện tử ở châu Á - Thái Bình Dương sẽ dẫn đầu thế giới vào năm 2025

Theo Công ty nghiên cứu thị trường Euromonitor, đến năm 2025, doanh số thương mại điện tử của khu vực châu Á - Thái Bình Dương (bao gồm Australia) sẽ đạt 68,5 tỷ USD, trở thành thị trường thương mại điện tử dẫn đầu toàn cầu. Sự tăng trưởng này là nhờ dịch Covid-19 thúc đẩy sự thay đổi hành vi của người tiêu dùng; đồng thời, các công ty thương mại điện tử khu vực này đã tận dụng được những ưu thế của mình trên phương diện vận chuyển logistics, giúp việc giao hàng hiệu quả, nhanh chóng và thuận lợi hơn trong thời kỳ dịch bệnh.

Kinh tế Trung Quốc “tụt hạng”

Hãng Xếp hạng tín nhiệm Fitch Ratings đã hạ dự báo tăng trưởng của kinh tế Trung Quốc trong năm 2021 xuống 8,1% (giảm 0,3% so với dự báo trước đó) do ảnh hưởng từ cuộc khủng hoảng của Evergrande. Việc nước này siết chặt quy định trong lĩnh vực bất động sản nhằm kiểm soát giá nhà tăng vọt và tình trạng vay nợ quá mức đã đẩy nhiều doanh nghiệp địa ốc, đặc biệt là Evergrande, đứng trước nguy cơ vỡ nợ.

KH&CN tiếp tục xem xét hỗ trợ nghiên cứu, nội địa hóa các hệ thống thiết bị đồng bộ của kho nguyên liệu tổng hợp cho nhà máy xi măng công suất lớn; làm chủ công nghệ, thiết kế và chế tạo dây chuyền thiết bị chế tạo tấm PU cách nhiệt phục vụ trong lĩnh vực kho lạnh, giải quyết được khó khăn về chuỗi cung ứng, logistic của lĩnh vực thực phẩm tại Việt Nam; chế tạo, tích hợp hệ thống robot giám sát môi trường, tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ...

Ngoài ra, trong thời gian qua, các trường học, cơ sở giáo dục và đào tạo đã áp dụng hình thức dạy học trực tuyến qua internet và trên truyền hình; khuyến khích giáo viên sử dụng các ứng dụng mạng xã hội Zalo, Facebook để hướng dẫn, kiểm tra học sinh học tập tại nhà. Các doanh nghiệp viễn thông phối hợp với các trường học, doanh nghiệp triển khai nhiều hệ thống phần mềm hỗ trợ giáo dục trực tuyến, bán hàng, thanh toán trực tuyến như VNPT-Elearning; hệ thống mạng xã hội học tập Viettelstudy... Trong bối cảnh dịch Covid-19 bùng phát, việc làm việc trực tuyến tại nhà được đánh giá cao, mang lại hiệu quả tích cực, vừa có thể đảm bảo an toàn phòng, chống dịch, vừa đáp ứng được yêu cầu, hiệu quả công việc của các cơ quan, đơn vị và phục vụ đời sống hàng ngày của mỗi người dân. Ngoài ra, các doanh nghiệp bưu chính phát triển hiệu quả dịch vụ vận chuyển hàng hóa qua các sàn giao dịch thương mại điện tử, phục vụ tốt nhu cầu mua sắm của người dân.

Tiếp tục ứng dụng công nghệ mới

Để thực hiện “mục tiêu kép” vừa chống dịch hiệu quả vừa đảm bảo phát triển kinh tế

trong điều kiện dịch Covid-19 tiếp tục có nhiều diễn biến phức tạp, việc ứng dụng KH&CN có vai trò quan trọng. Mặc dù các bộ, ngành, doanh nghiệp đã phát triển nhiều giải pháp, ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ phòng, chống dịch, nhưng thiếu sự kết nối, chia sẻ. Trên thực tế, nhiều người dân tỏ ra lúng túng khi phải sử dụng nhiều ứng dụng công nghệ phòng, chống dịch khác nhau. Do vậy, trong thời gian sớm nhất, phải thống nhất một ứng dụng mới duy nhất phục vụ phòng, chống dịch, thuận tiện cho người dân sử dụng, đáp ứng được yêu cầu thông tin, dữ liệu phục vụ công tác phòng, chống dịch. Bộ Thông tin và Truyền thông làm đầu mối chỉ đạo các doanh nghiệp, cơ quan liên quan khẩn trương phát triển ứng dụng mới, đồng thời hướng dẫn chi tiết, triển khai đồng loạt.

Cùng với đó, “Thẻ thông hành xanh” được xem xét đề xuất áp dụng thí điểm nhằm khôi phục các hoạt động dịch vụ. Theo Hội đồng Tư vấn du lịch (TAB), thẻ thông hành xanh Việt Nam cần tích hợp thông tin định danh cá nhân; thông tin hộ chiếu (nếu có); y tế phòng dịch Covid-19 gồm: chứng nhận tiêm chủng vắc-xin, chứng nhận xét nghiệm vắc-xin, chứng nhận phục hồi (âm tính) sau khi nhiễm Covid-19; thông tin quy định y tế của các bộ, ngành, cấp chính quyền. Bên cạnh đó, Việt Nam cũng cần đàm phán song phương, đa phương với các quốc gia/vùng lãnh thổ trên thế giới để ký thỏa thuận cho phép công dân Việt Nam sử dụng “Thẻ thông hành xanh” khi nhập cảnh.